9. jQuery i AJAX

Univerzitet u Novom Sadu Fakultet tehničkih nauka Web programiranje – E2

- JavaScript biblioteka koja olakšava pisanje klijentskih aplikacija
- Uključuje se u HTML stranice pomoću script taga
- Omogućuje jednostavan pristup elementima HTML stranice

```
$ aktivira biblioteku jQuery
```

```
standardni JS kod:
document.addEventListener('ready', function() {....});

$(document).ready(function() {....});
JS kod sa korišćenjem jQuery-ja
```

Selekcija elemenata

```
-standardni JS kod:
let inputElem = document.getElementById("ime");
ili
let inputElem = document.querySelectorAll("#ime");
-JS kod sa korišćenjem jQuery-ja
let inputElem = $("#ime");
```

- Elemente selektujemo isto kao u CSS-u
- Vraćaju se jQuery wrapper objekti, koji olakšavaju korišćenje JS objekata koji predstavljaju elemente DOM stabla

- Pristup poljima wrapper objekata
  - PRIMER: izvlačenje vrednosti ukucane u tekst-polje (input type text)
- standardni JS kod:

```
let inputElem = document.getElementById("ime");
alert("Ukucali ste " + inputElem.value);
-JS kod sa korišćenjem jQuery-ja
let inputElem = $("#ime");
alert("Ukucali ste " + inputElem.val());
```

- Obrada događaja
  - Događaji mogu da se dodele bilo kojim selektovanim elementima
  - Imena događaja su isti kao u standardnom Java Script-u
- standardni JS kod:

```
let divElem = document.querySelectorAll("div");
divElem.addEventListener("click", function() {
     let redElem = document.getElementByClassName("red");
     redElem.style.display = "none";
});
- JS kod sa korišćenjem jQuery-ja
$("div").click(function() {
     $(".red").hide();
```

- Asynchronous JavaScript and XML
- Omogućuje razmenu podataka sa serverom bez da se osvežava čitava HTML stranica
- Osvežavaćemo samo deo stranice
- Razmena podataka je asinhrona
- Kombinovaćemo sve što smo prethodno naučili: slanje zahteva serveru (koji će biti asinhron) i izmenu HTML stranice manipulacijom DOM elemenata uz pomoć JavaScripta
- Mogu se koristiti različiti formati za razmenu, tj. server i klijent mogu da razmenjuju podatke u formatu običnog teksta, HTML-a, XML-a i JSON-a

 Mi ćemo obično razmenjivati podatke u JSON formatu između klijenta i servera

Zašto JSON?

- Format nezavistan od tehnologije koju koristimo
- Lak za razumevanje
- Podaci su u formatu ključ: vrednost

```
{
  ime: "Pera",
  prezime: "Peric"
}
```

```
[{
  ime: "Pera",
  prezime: "Peric"
},
  {
  ime: "Mika",
  prezime: "Mikic"
}
```

- jQuery pojednostavljuje pravljenje AJAX poziva
  - primer GET zahteva

- **GET** AJAX poziv ima dva parametra:
  - Putanju na serveru na koju upućujemo zahtev
  - Callback funkciju, koja će se izvršiti kada stigne odgovor sa servera
    - ASINHRONA OSOBINA: nema čekanja, funkcija se izvrši čim stigne odgovor
  - Callback funkcija ima dva parametra:
    - data podaci koji stižu sa servera (mogu biti u svim formatima koje smo naveli, ali mi ćemo uglavnom koristiti podatke u JSON formatu)
    - **status** status kod odgovora sa servera (npr. 200 OK)
  - Pošto je AJAX poziv asinhron, ako zaređamo više GET zahteva jedan ispod drugog, ne znamo koji će prvi završiti, tj. čija će se callback funkcija prva izvršiti

- jQuery pojednostavljuje pravljenje AJAX poziva
  - primer POST zahteva

```
$("button").click(function(){
        $.post("/user",
                                          podaci koje šaljemo u okviru zahteva (JSON)
                 ime: "Pera",
link/putanja
                 prezime: "Peric"
                                                       status kod HTTP odgovora
                                        podaci sa servera
                function(data, status){
                   alert("Data: " + data + "\nStatus:
                                                                      callback
        + status);
```

- **POST** AJAX poziv ima tri parametra:
  - Putanju na serveru na koju upućujemo zahtev
  - Podatke koje šaljemo na server (kod nas u primeru su u JSON formatu, njega ćemo najčešće koristiti)
  - Callback funkciju, koja će se izvršiti kada stigne odgovor sa servera

Razmena JSON-a

- Na serverskoj strani treba da imamo importovanu Jackson biblioteku i kreiran ObjectMapper
- Prilikom izvršenja **GET** zahteva server treba da pošalje JSON
  - Server treba da zna kako da objekte napisane u Java programskom jeziku pretvori u JSON format
  - To nam omogućuje metoda writeValueAsString() klase ObjectMapper, koja serijalizuje podatke iz Java formata (Java bean-ove) u JSON
- Prilikom izvršenja POST zahteva server treba da prihvati JSON podatke u zahtevu od klijenta
  - Server treba da zna kako da pročita podatke u JSON formatu i da ih pretvori u Java objekte
  - Ovo nam omogućuje metoda readValue() klase ObjectMapper, koja deserijalizuje podatke iz JSON-a u Java bean-ove

Razmena JSON-a

- Na klijentskoj strani treba da imamo neke metode koje će moći isto da serijalizuju u JSON i deserijalizuju iz JSON-a kako bi uspešno bili kreirani JavaScript objekti
- Kada šaljemo GET zahtev putem AJAX poziva, na klijentskoj strani kada nam stigne odgovor sa servera treba da deserijalizujemo JSON uz pomoć metode JSON.parse(jsonString)
- Kada šaljemo POST zahtev putem AJAX poziva, na klijentskoj strani treba da serijalizujemo podatke koje šaljemo u zahtevu serveru, uz pomoć metode JSON.stringify(obj)